UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

datario hoc poſſit dici, ꝙ propter malum uſum poſ-
ſint priuari, uel ſint ipſo iure priuati, hoc tñ non eſt
extendendū etiam ex rationis ſimilitudine ad uſufru
20 ctuarium, qm̃ † in materia priuationis, & ubicunq; de
pœna priuationis agitur, non procedit argumentū à
ſimili, quia pœna priuationis non imponitur, niſi lex
expreſſè dicat, gl. in c. fi. de iure patro. Bal. in auth. ex
teſtamento. C. de ſecun. nup. & plenè declarat Felin.
21 in c. 2. de ſponſal. col. 4. Quinimmò † cū ratio diuer-
ſitatis inter emphyteotā, & uſufructuariū poſſit aſſi-
gnari, nō erit uerum, ꝙ ſit ſimilis ratio. Nam emphy-
teota recipit rē ad meliorandum, & hæc eſt cauſa fi-
nalis. l. 1. & per totum C. de iure emphy. c. propter. c.
potuit. de loca. & c. ad aures. de rebus eccle. nō alien.
Ceſſante ergo finali cauſa debet effectus quoq;, hoc
eſt ius emphyteoticū ceſſare. c. cū ceſſante. de appel-
lat. l. illud. ff. ad l. aquil. Sed vſufructuarius non reci-
pit rem principaliter ad meliorandum, ſed ad utēdū,
& fruendū: ergo ſi rē deterioret, non dicetur ipſo iu-
re priuatus iure ſuo, ſed mediante ſententia priuari
poterit. Et ita intelligantur ea, quæ poſſent in contra-
rium allegari. ¶ Non obſtat l. hoc amplius. in fi. ff. de
dam. infect. ubi ſi uſufructuarius rem, ſeu domū non
22 reficiat, poteſt à domino prohiberi uti frui. Quia † de-
bet intelligi non ipſo iure, ſed per ſententiam, ut ui-
dentur importare uerba illius tex. quæ ſunt futuri tē-
poris imperſonaliter prolata iuxta not. per glo. in c.
in pœnis. de regu. iuris in 6. cum ſimil. Poteſt etiā in-
telligi, quando turbaretur uſufructuarius ad tēpus, &
non perpetuo, ut ibi, Secus ſi perpetuo, quia tunc de-
claratoria requiritur, cū tractetur de magno præiudi
23 cio per ſupradicta. ¶ Nec † his aduerſantur not. per
Paul. de Caſt. & Bal. in d. auth. qui rem. & per Alex. &
alios in d. §. ſi fundum. quia non dicunt, nec uolunt,
ꝙ uſufructuarius incidendo arbores poſſit à poſſeſſio
ne rei expelli de facto, & abſq; ſententia iudicis, ſed
ſimpliciter dicūt, ꝙ poteſt expelli. Vnde intelligi de-
bent uel à iure uſusfructus, à quo propria auctoritate
domini, hoc eſt ſi ipſe declarauerit ſe uelle, poteſt ex-
pelli, ſicut dicimus de emphyteota. Vel ſi intelligan-
tur etiam à poſſeſſione rei, debent intelligi, ſequuta
ſententia declaratoria, & nō de facto per ſupra dicta.
Nec uerba ſua huic reſponſioni aduerſantur. Ita etiā
intelligantur not. per Barthol. Cœpol. in tract. ſeruit.
in tit. de monte. Itē illa poſſunt procedere, quādo cau
ſa, propter quam uſufructuarius expelleretur, eſſet li-
quida, & clara, Secus ſi dubia, & talis, quæ ſe ad utrun
que habere poſſent, uidelicet interpretari in fauorē,
& domini, & uſufructuarii per not. per Bald. in d. c. 1.
in fi. & per Alex. in d. l. 2. C. de iure emphy. Sed in caſu
noſtro, cauſa, propter quam proprietarius uult uſufru
ctuarium priuare, eſt talis, quia incidere arbores pōt
ad uſufructuariū ſpectare, & nō ſpectare. d. l. æquiſſi-
mū. §. 1. cū ſequē. l. agri. ff. de uſufr. cū aliis alleg. ¶ Nō
24 obſtant etiā † no. per Bar. in l. 1. §. interdictū. ff. uti poſ
ſid. ubi uult, poſſidentem ciuiliter poſſe propria au-
ctoritate expellere poſſidentē naturaliter quādo cā,
pp quam poſſidebat, erat finita, & ſic naturalis poſſeſ
ſio erat clandeſtina: & ita ſequitur Aret. in conſi. 22.
quāuis Bar. in l. 2. de iure emphyt. uelit, ꝙ poſſidēs ci
uiliter nequeat rē propria auctoritate ingredi, ut ſpo-
liet, & eiiciat poſſidentē naturaliter, ſed ut ipſum in
poſſeſſione naturali turbet. Ergo cum per inciſionē
arborū uſufructuarius ſit ipſo iure priuatus iure uſuſ-
fructus, poterit proprietarius propria auctoritate rei
poſſeſſionem ingredi, ut uſufructuarium de ſua poſ-
ſeſſione expellat. Quia reſpondetur, ꝙ poteſt ingredi
propria auctoritate, non ut expellat, ſed ut turbet ſe-
cundum Bart. in d. l. 2. cuius opinio magis placet per
not. per Innocen. in d. cap. propter. & per gloſſ. in d. c.

licet epiſcopus. cum ſimilibus ſupra allegatis. Et h[...]
ſententiā approbat Ant. in c. olim. il. 1. col. 3. de re[...]
ſpol. reiecta opinione Barto. in d. l. 1. §. interdictu[...]
uel poſito, uerum eſſe id, quod dicit Areti. in d. co[...]
per no. à Bart. in d. §. interdictum. illud eſt uerū, [...]
que ipſi loquuntur, quando cauſa, propter quā u[...]
fructus eſſet finitus, eſſet liquida, ut quia illa non p[...]
ſet ſe habere, niſi ad peremptionem uſusfructus, u[...]
uſufructuarius eſſet capite minutus, uel mortuus, [...]
& alius clam poſſeſſionem rei naturalem ingreſſu[...]
ſet, ut ibi per Barto. Secus ſi cauſa non eſſet liquida[...]
ſi enim probetur, & liquidetur, uidelicet parte ci[...]
& porrecto libello, in dubio præſumēdum erit, q[...]
obſit uſufructuario, argu. l. in ambiguis. & l. in ob[...]
ris. & l. fauorabiliores. ff. de regu. iur. l. arrianus. ff[...]
actio. & obliga. & c. ex literis. de probat. cum ſim[...]
Et ideò non poterit propria auctoritate poſſeſſi[...]
priuari, quia fortè poſſet ius aliquod allegare, prop[...]
quod priuandus non eſſet. d. c. licet epiſcopus cū [...]
iunctis aliis ſupra deductis. Item dicta Barto. & Are[...]
tini poſſent reſtringi, niſi poſſidens ciuiliter præele[...]
giſſet uiam iuris, & iudicij, nam ſi, ea omiſſa, uell[...]
uiam facti, & extraiudicialem tranſire, non poſſet, [...]
illi pendentia litis obſtaret, quæ habet effectū, u[...]
poſſeſſione quis priuari nequeat, donec lis fueri[...]
ta cap. 1. & 2. ut lit. penden. cū iam ſupra dictis. V[...]
ſito, quòd proprietarius ratione ſuæ ciuilis poſ[...]
nis propria auctoritate poſſit uſufructuariū in [...]
turali poſſeſſione rei turbare, tamen non pot[...]
ſum turbare in ſua quaſi poſſeſſione iuris, & uſ[...]
ctus, quia dominus nec naturaliter nec ciuiliter [...]
ſi poſſidet ius, ſed ſolus uſufructuarius, ut tradit B[...]
in l. naturaliter. in princ. ff. de acquir. poſſ. ¶ Non a[...]
uerſantur etiam not. per Alexan. in conſil. 131. in [...]
uolumi. quia in primis loquitur de cōductore ad mo[...]
dicum tēpus, ut ibi in primo præſuppoſito, aliud au[...]
tèm eſt in conductore ad longum tempus per ratio[...]
nem Innocen. in d. c. propter. Vel aliter reſpondeas, [...]
ut ex prædictis colligitur. ¶ Concludo itaq; ex prædi[...]
ctis uſufructuarium non potuiſſe expelli propria au[...]
ctoritate abſque ſententia declaratoria iudicis à poſ[...]
ſeſſione rei, & conſequenter ante omnia fore reſti[...]
tuendum, quāuis proprietarius à iudice petierit, pa[...]
te non citata, & non ſeruato iudicij ordine, ſe ad re[...]
aſſociari, quia tale factum iudicis extraiudiciale n[...]
tollit, quin dicatur ſpoliatus, neq; reſtitutionem i[...]
pedit, capitu. conquerente, ibique glo. & docto[...]
reſtitutione ſpolia. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Sententia in interdicto uti poſſidetis qualiter ſit ferenda.*
2 *Interdictum uti poſſidetis aliud directum, aliud utile, & p[...]*
re utrunq; detur, & quomodo in utroque procedatur.
3 *Interdictum uti poſſidetis cui, & contra quem detur.*
4 *In interdicto uti poſsidetis utili, uel directo quis debeat ob[...]*
& nume. 13.
5 *Et quid ad obtinendum in eo ſit probandum.*
6 *Poſſeſsio uſq; ad præſens p̃ſumitur cōtinuata ex priori poſſeſ[...]*
7 *Poſſeſsio, uel quaſi ſolo animo retinetur.*
8 *Mutatio uoluntatis non præſumitur, niſi probetur.*
9 *Per interdictum uti poſsidetis ille tuendus eſt in ſua poſſeſ[...]*
uel quaſi, qui poſsidet nō ui, nec clā, nec precario ab aduerſ[...]
10 *Vi, aut clā poſſidere ab aduerſario quādo quis dicat, & quā[...]*
11 *Poſſeſſio, uel quaſi acquiritur ſciente, & patiente aduerſar[...]*
longisſimum tempus.
12 *Proprietas iuris alicuius ex quaſi poſſeſſione longisſimi tem[...]*
ris acquiritur, & quomodo.
14 *Dominium, ſeu proprietas iuriſdictionis, uel alterius ſimili[...]*
datur, ſicut quaſi poſſeſsio.
15 *Precarij conſtitutio fit ex pacto expreſſe.*
16 *Poſsidere ui, clā, uel precario dici nō pōt ille, qui per longiſſ[...]*
temp[...]

tempus, & immemoriale fuit in poſſeſsione.
17 *Conſuetudo uendendi carnes, & uictualia in certo loco acquirit ius, & præſcriptionem illius actus, ut nullus alius ibi uendere poſsit.*
18 *Quaſi poſſeſſio iuriſdictionis, ſeu alterius ſimilis iuris, & quando per dominum, & proprietarium retineatur, ponendo alium in loco, qui iuriſdictionem, & ius illud exerceat.*
Et ſi is uti, & exercere ab aliquo prohibeatur, & impediatur, an, & quando domino, qui illum poſuit, utile interdictum uti poſsidetis contra turbantem competat.
19 *Domino, & proprietario quando competat interdictum uti poſsidetis contra turbantem, & impedientem uſufructuarium uti iure ſuo, & quando non.*
20 *Quaſi poſſeſſio iuris alicuius quomodo amittatur.*
21 *Poſſeſſio, uel quaſi domini, & proprietarij quando amittatur per expulſionem, ſeu turbationem coloni, uel alterius nomine domini poſſidentis, & quando non.*
Et an, & quando hoc in caſu interdictum uti poſſidetis domino competat.

EPITOME.

De interdicto utili uti poſsidetis pro defendenda quaſi poſseſsione iuriſdictionis, & iuris alicuius, cui detur, & quis in eo obtinere debeat, & quid ſit probādum, hic habetur.

CONSILIVM LV.

VIſo, & diligenter conſiderato toto proceſ
ſu cauſę, dico partes domini iudicis eſſe
debere in iudicando ad fauorē dominorū
canonicorum, & eorum ſyndici, uidelicet
1 †ipſos eſſe quaſi poſſeſſores iuriſdictionis, ſeu iuris pcipiendi, & exigendi datium, ſeu gabellam in loco in
eorum libello, & petitione expreſſo, nec non illos eſ
ſe in quaſi poſſeſſione locandi, & concedendi iuriſdi
ctionē, ſeu ius prędictum alteri cuilibet perſonę. Et in
pręcipiendo, ac mandando ipſi Hieronymo de Aſtis,
ut à moleſtationibus, & turbationibus præſentibus
deſiſtat, & de cætero per ſe, uel per alios dictos cano-
nicos moleſtare, & turbare non præſumat. Item in cō
demnando ipſum Hieronymū ad dandū, & ſoluēdū
damna, & intereſſe pręterita ipſorum canonicorum,
& in expenſis litis, ſecundū quod tradunt doct. & ma
ximè Abb. in c. licet cauſam. de probat. & Bart. in l. ſi
duo. ff. uti poſſ. ubi tradunt, qualiter ſententia in iudi-
cio interdicti uti poſſidetis ſit ferenda. ¶ Et pro enu-
cleanda ueritate primo prę ſuppono, prout colligitur
ex proceſſu cauſę, & ex medio concludendi facto in
libello iuxta not. in l. 2. in prin. ff. de eden. & in l. certi
condictio. in prin. ff. ſi cer. pet. & per Alex. in terminis
2 in conſi. 117. colum. 1. volum. 2. quòd † per ipſos cano
nicos, uel eorum ſyndicum intentatum fuit utile in-
terdictū uti poſſidetis contra Hieronymum de Aſtis
turbantem illos in eorum quaſi poſſeſſione iuris, ſeu
iuriſdictionis percipiendi datium, & uectigal plateæ
in loco, de quo in petitione, & iuris locandi prædictā
iuriſdictionem, directū enim interdictū datur ſolum
pro defendēdo poſſeſſione rerum corporalium, utile
uerò pro cōſeruanda quaſi poſſeſſione iurium, & re-
rum incorporalium, uidelicet iuriſdictionis, ſeu iuris
percipiendi pedagia, onera, & ſimilia, ut expreſsè uo
luit Bar. in l. 1. in prin. & in §. huius autē. & in l. ſi duo.
cum ſequen. §. hoc interdictum. & in l. fi. ff. uti poſſid.
Abb. in d. c. licet cauſam. de probat. glo. in l. 1. in fi. ff.
de ſuperficie. & in l. quoties. la 2. ff. de ſeruitut. & eſt
bonus tex. cum glo. in l. ſicuti. §. ariſto. ff. ſi ſerui. uen-
di. & not. in l. unica. C. uti poſſid. Et in hoc utili inter-
dicto proceditur, ac in eo idem iuris eſt, ſicut in dire-
cto, & de uno ad aliud argumētum procedit, ut in iu-
ribus pręallegatis, & eſt tex. clarus, ubi not. in d. c. li-
3 cet cauſam. Item ſciendū eſt, ꝙ † interdictum uti poſ
ſidetis datur ſolū poſſidenti ſiue naturaliter, ſiue ciui
liter, ſiue utroq; modo. d. l. 1. in prin. & §. 1. ibiq; Bart.
& l. 2. & per totū ff. uti poſſid. & in l. unica. C. eod. tit.
Bar. in l. hoc interdictū. in prin. & in §. hoc interdicto.
in 2. col. circa fin. ff. de itin. actuque priua. Item com-
petit, & datur non modo ꝯ eum, qui dicit ſe poſſide-
re, ſed ēt contra eum, qui non contendit de poſſeſſio
ne, ſed facto, uel uerbis ſolum turbat, & impedit ali-
quē in ſua poſſeſſione, uel quaſi puta faciendo, ne pa
cificè poſſit poſſidere, uel ne poſſit uti cōmodo ſuæ
poſſeſſionis, uel quaſi iuxta l. uim. facit cum ibi not. ff.
de ui, & ui arma. per Bar. in d. l. 1. §. huius aūt. & eſt gl.
in l. 2. ff. uti poſſide. & per Abb. in d. c. licet cauſam. &
glo. ibiq; doctores in d. l. unica. C. uti poſſidetis. ¶ His
4 ita ſe habentibus, modo † in interdicto uti poſſidetis
directò, uel utili ille debet obtinere, qui melius de ſua
poſſeſſione probauerit, & ideò ſi unus, aduerſario ni-
hil probante, de ſua poſſeſſione, uel quaſi probauerit,
is, debet pro ſe ſnīam reportare l. ſi duo. & ibi Bart. ff.
uti poſſide. & l. 1. cū ibi not. C. eod. tit. Et ideò, ſi vter-
que de eadē poſſeſſione in ſpecie probat, ille uincet,
qui de antiquiori probabit, ut per Bar. in d. l. ſi duo. &
eſt tex. ibique Abb. & alii in d. c. licet cauſam. Sed ca-
nonici de antiqua ſua quaſi poſſeſſione iuris, uel iuriſ
dictionis ſuę probarunt, & Hieronymus de hac quaſi
poſſeſſione iuris exigendi datium, & gabellam nihil
probauit, ut ex dictis teſtiū, & ex confeſſionibus Hie
ronymi colligitur, ergo canonici uincere, & obtine-
5 re debent. ¶ Secundo † ad hoc, ut quis obtineat in in-
terdicto uti poſſidetis, præſertim qn̄ aduerſarius non
contendit ſe eadē ſpecie poſſeſſionis poſſidere, ut qa
ſolū impedit, & turbat, non aſſerendo ſe poſſeſſorē, re
quiritur, ꝙ probet ſe poſſediſſe tpe turbationis, & tpe
litis conteſtatæ, aliàs ſuccūbet, ut dicit Bar. in d. l. 1. in
fin. ff. uti poſſid. & §. hodie. Inſtit. de interdic. Ex quo
infero ſatis eſſe probare, ſe poſſediſſe tpe litis cōteſta
tæ, & eo tpe, quo aduerſarius negat actorē poſſidere,
ita uoluit Aretin. in d. cap. licet cām. in finalib. uer. eo
enim ipſo, ꝙ reus negat, & ſic litē conteſtatur, dr̄ ad-
uerſarium turbare, & ideò uidetur ſufficere probatio
poſſeſſionis tpe litis cōteſtatæ, quia ex hoc probatur
poſſeſſio, quæ erat tempore turbationis, & tēpore li-
tis conteſtatæ, ita colligitur ex uerbis Inno. ut refert,
ac ſequitur Bal. in d. c. licet cauſam. col. antepen. Pro-
batur autem, ꝙ actor tēpore turbationis, & litis con-
teſtatæ poſſederit, probando, ꝙ priori tpe, & per mul-
6 tū tempus ante poſſederit, nam † ex poſſeſſione prio
ri, & antetiori poſſeſſio ſemper uſque ad prę ſens con
tinuata præſumitur, niſi ꝯrium probetur, ut in termi-
nis uoluit Areti. in d. c. licet cauſam. in fin. uerb. p glo.
ſingularē, & ibi Bar. in l. ait prętor. §. ſi iudex. ff. de re
iud. & in l. 1. in fi. ff. uti poſſid. & in d. l. ſi duo. & p Abb.
in d. c. licet cauſam. per illū tex. ex quo enim probatur
quaſi poſſeſſio anterioris tpis, eadēquaſi poſſeſſio cō
7 tinuata præſumitur, † cū poſſeſſio, uel quaſi ſolo ani
mo retineatur, ut infra dicetur, & l. ſiue poſſidetis. cū
8 materia. C. de prob. & l. licet. C. de acqu. poſ. Et † non
præſumitur mutatio uoluntatis, niſi probetur. c. maio
res. de baptiſ. l. lucius. in fi. ff. de lega. 2. Bal. in d. l. uni-
ca. C. uti poſ. Alex. in conſi. 88. uol. 5. & faciunt not. p
Bar. in d. l. 1. in fin. prin. ff. uti poſ. & p Paul. de Caſt. in
l. ſeruitutes. in fi. uer. ff. de ſerui. q in terminis de quaſi
poſſeſſione loquunt. Sed pro parte dominorū cano-
nicorū ꝓbatū fuit de poſſeſſione anterioris tpis, uide
licet de quaſi poſſeſſione xxx. uel xl. anno. nec de ꝯria
quaſi poſſeſſione fuit per aduerſariū ꝓbatū, ergo di-
cetur ꝓbata poſſeſſio canonicorū tpis turbationis,
ac ēt litis ꝯteſtatæ, & ppea uincere, & obtinere dēnt.
9 ¶ Tertio † ille p īterdictū uti poſſidetis tuēdus ē ī ſua
poſſeſſiōe, uel quaſi, q poſſidet nō ui, nō clā, nec p̄-
cario ab aduerſario l. j. ff. uti poſ. ī pr. & ī §. ppetuo. & p

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ab aduerſario.l.1.ff.uti poſs.ī prin.& in §.ꝑpetuo.& ꝑ Bar.ibi in fin.& d.l.unica.& habetur in d.c.licet cām. ſed domini canonici ſunt in quaſi poſseſſione iuris, ſeu iuriſdictionis exigendi datiū in dicto loco,& illā quaſi poſseſſionem non habēt ab aduerſario ui, clā,
10 nec precario,ergo &c.† Vi enim non poſſident à Hie ronymo aduerſario, quia nec ipſum, nec aliquē aliū de illa quaſi poſſeſſione deiecerunt,iuxta ea,quæ habētur per Bar.in d.l.1.in fi.& per Abb.in d.c. licet cau ſam. illam namque quaſi poſseſſionē iuris prædicti nullus unquā in eo loco habuit, nec aliquis ius illud in loco illo quaſi poſsedit,exceptis dictis dominis ca nonicis,ut probatum eſt,& notorium,ergo non poſſūt dici ui poſſidere maximè ab aduerſario iuxta no. in d.l.1.in fi.& in d.l.unica per gl.& doct.Præterea nō poſsunt dici ui ab aduerſario poſſidere, ſecundū qđ accipitur,& quis dicitur ui,uel clā poſſidere,ut per to tum ff. quod ui,aut clam. quia canonici nunquā fecerunt contra prohibitionem, ſeu contra denunciationem ipſis factam in dicto loco iuxta ea,quæ habētur in l.1.§.quid ſit.uſque ad finem.ff.quod ui,aut clā. nūquā.n.ipſis facta fuit prohibitio ſeudenūciatio. Clā ēt non dicunt̄ ab aduerſario poſſidere, quia illo ſcien te,& patiente, & ante uitam ipſius diu poſſederunt, & propterea dici non poſſunt clam poſſidere.l.prohi bere.in fi.cum ſeq. ff.quod ui, aut clam.cum ſi. Item
11 † ex quo diu poſſederunt ſcientibus illis de Aſtis, & præſertim Hieronymo,& per longiſſimum tempus, & per tantum,ut de illius initio memoria in contrariū non extet, dicuntur ex hoc acquiſiuiſſe quaſi poſſeſſionem per ea,quę ponit Bar.in d.l.1. §. huius aūt. ff.uti poſſide.per Bal.in l.2.C.de ſeruit.& aqua.per In noc.in c.querelā. de electio. & in l.quoties. la 2. ff.de ſeruit. ubi quaſi poſseſſio iurium incorporalium acquiritur ſciēte, & patiente aduerſario.Ex quo infero,
12 ꝙ† quaſi poſſeſſio canonicorum dicitur iuſta,hoc eſt titulo comitata,nam per poſseſſionem longiſſimi tēporis proprietatem illius iuris præſcriptione acquiſiuerunt.l.fi.circa fi.C.de præſcrip.long. temp.Bar.in l. hoc interdictū.§.ſi quis hoc interdicto.ff.de itin.actu q́ue priua. & in terminis habetur per Paul.de Caſt.in l. ſeruitutes. circa finem. ff. de ſeruit. & optimè in l. ſi quis diuturno. in fi. uerb.ff. ſi ſerui.uendi. ubi ex quaſi poſseſſione iuriſdictionis, uel iuris exigendi pedagia, & ſimilia longiſſimi temporis etiam abſq; alio titulo proprietas illius iuris acquiritur. Item canonici illud ius exigendi in dicto loco ex priuile-
13 gio habuerunt, ut in proceſſu apparet. Et ideò† cum quaſi poſseſſio canonicorum ſit comitata titulo acquiſito ex pręſcriptione, & priuilegio, quāuis illorū aduerſarius ēt de ſua quaſi poſſeſſione illius iuris pro baſset, tn̄ canonici ipſi debent obtinere per tex. ibiq́ue Abb.& alii in d.c.licet cauſam.& per Bar.in d.l.ſi
14 duo.Nec† uideatur extraneum,ꝙ ſit dare proprietatē, ſeu dominium iuriſdictionis, uel alterius ſimilis iuris, ſicut eſt dare quaſi poſſeſſionē, quia de hoc eſt tex.in c. querelam. de elect. & in d.c.licet cām.Dico etiā dominos canonicos precario ab aduerſario non
15 poſſidere,quia† cōſtitutio precarii ſit ex pacto expreſſo,iuxta no.per Bar.in d.l.1. in fi.& per Abb. in d.c.licet cauſam.& per glo.& doctores in d.l.unica. & in l. 1.& per totum ff.& C.de precar.Sed nō apparet, nec fuit probatum, talem poſſeſſionem fuiſſe ipſis cano-
16 nicis precario conceſſam,ergo &c.Pręterea† cū præfati canonici diu,& per tantum tēpus,de cuius initio non extat memoria in ꝯrium, fuerint in quaſi poſſeſſione illius iuris exigendi, non poſſunt dici illam ui, nec clā,nec precario habere,arg.l.1.in fi.cū ibi no.ff.
17 de aqua plu.arcen.Adde,ꝙ† conſuetudo uendēdi carnes,& uictualia in certo loco acquirit ius, & præſcriptionem illius actus, & intantum,ut nullus alius po ſit ibi uendere.c. ſignificante. & ibi ſcribentes de a pellationibus.¶ Et ſequendo hanc ſententiā, quā ſe de iure ueram exiſtimo.Non obſtat doctrina B que prima facie in oppoſitum multum ſtringere detur,in l.inde.§.uti uideamus.ff.de itine.actuq; p
18 ua.† ubi quęrit,ſi abbatia habeat iuriſdictionem i ſtro,in quo poſuerit unum,qui ibi iuriſdictionē il exerceat,ſi is fuerit impeditus uti iuriſdictione,ill q́ue exercere, an abbatia poſſit ꝯ impedientē illi interdicto uti poſſidetis,& dicit Bar.ꝙ ſi abbatia, capitulum conceſſit iurſdictionem ad tempus, o nesq; fructus iuriſdictionis,& ſic fecit illum quo modo uſufructuariū, abbatia ex uſu eius non re quaſi poſſeſſionem illius iuriſdictionis, & conſe ter non poteſt agere interdicto uti poſſidetis,ſed pitulū,ſeu canonici omnes fructus, & redditus percipiendi,& exigēdi datium platee in loco,de in libello,& proceſſu,cōceſſerunt cuidam D.Ber dinæ,certa tamen mercede, & penſione ab ea da ipſi capitulo, & canonicis, & dicta D.Ber fuit prohibita,& impedita à dicto Hieronymo ſtis uti illo iure,ergo capitulo, & canonicis nō d utile interdictū uti poſſidetis competere.Quia dendo dico,ꝙ ſi rectè uerba Bartoli ibi cōſide ex eius dictis colligitur deciſio in fauorem cano rum, nam Bartolus ibi facit differentiā,an abba ſuerit aliquem in caſtro tanquam quendam co ut quia daret ei certum ſalariū cum hoc,ꝙ fruc redditus iuriſdictionis,ut pœnæ, & mulctę eſſe batię,& tunc per illius uſum abbatia retinet qua ſeſſionem, & conſequenter interdicto uti poſſi agit,& hoc factum fuit in caſu noſtro, nam cano in loco prædicto ponebant D.Bernardinā,& alio quam colonos, quia ſub certa penſione, & merc locabant locū illum pro exigendo datio pl ipſi ex iure illo percipiebāt fructus, & reddi perſonis,tanquā ſuis colonis,quibus illud ius tur iuxta text.in l.fi.ff.de ui,& ui arma. cum legatis.An uerò abbatia poſuerit aliquē in caſtro tanquam colonum,ſed tanquā uſufructuariū, qui li oēs fructus,& reddit⁹ iuriſdictionis cōceſſerit, caſu uoluit Bartolus abbatię nō dari utile interdi hoc.n.uerum eſt ſecundum Bartolum ibi, quan le non erat tanquam colonus, ſed tanquam fruc rius,quia omnes fructus conſequebatur, & abl hil percipiebat. Sed in terminis noſtris cano iure illo exigēdi in eo loco certos annuos re piebant,& ſic oēs non ſpectabant ad eū, qui pro canonicis exercebat,ergo canonicis pōt tere utile interdictum uti poſſidetis contra ill dictam dominam Bernardinā ius illud exerce pediuit. Pręterea poſito, nos eſſe in ultimo ca toli,hoc eſt canonicos poſuiſſe in eo loco pro illo iure exigendi aliquem,ut dominam Bernar cum hoc,quòd omnes fructus, & redditus illius eſſent dominę Bernardinæ, aliqua tamen certa cede canonicis ſoluta, & conſequenter poſuiſſe aut illam ut fructuarium, tamen adhuc dico in te nis noſtris ipſi capitulo,& canonicis competiiſſe le interdictum uti poſſidetis aduerſus Hieronym
19 qui iure illo uti prohibuit,& impediuit,nam † ub que quis impedit uſufructuariū uti iure ſuo illū ciendo, uel aliter impediendo in ſua quaſi poſſ ne,& ex hoc non vult proprietariū moleſtare, illū in dominū recognoſcere,tunc ipſi domino, prietario aduerſus illū non pōt interdictū uti po tis cōpetere,& ita propriè debent intelligi verba toli in dicto §.vti uideamus.in vltimis uerbis. cunque impediens, & moleſtans fructuariū no

cognoſcer

cognoſcere proprietarium, & dominum fructuarij in dominum, & proprietarium, tũc proprietarius, & dominus poteſt contra impedientem agere utili interdicto uti poſſidetis, quia ex moleſtatione, & turbatione facta fructuario uidetur ẽt dominus in ſua poſſeſſione turbari, ita dicit Bar. in d. l. 1. in fin. ff. uti poſſid. & ita uoluit glo. in l. 3. ff. de ui, & ui arma. & in d. l. unica. C. uti poſſid. & hoc modo debet intelligi tex. in l. ſi. ff. uti poſſid. Sed in terminis noſtris Hieronymus, & alij de Aſtis perſonas poſitas à dominis Canonicis impediuerunt, & prohibuerunt, non ut recognoſcerent canonicos ut proprietarios, & dominos illius iuris, immò expreſsè denegarũt canonicos ius aliquod in loco habere, ergo ipſis dominis Canonicis ex hoc cõpetiit utile interdictum uti poſſidetis: & hæc eſt ꝓpria intentio Bar. in locis proximè prẹallegatis. ¶ Nõ obſtat, q̇ interdictũ uti poſſidetis datur ſolũ poſſidẽ-
20 ti, uel quaſi, ut ſupra dictũ eſt, ſed † ille, qui patitur aliũ uti quaſi poſſeſſione iuris ſui, & negligit illa uti amittit quaſi poſſeſſionem iuris ſui, quia in his incorporalibus quaſi poſſeſſio non eſt aliud, niſi quidam uſus cum patientia aduerſarij iuxta. l. quoties. la 2. ff. de ſeruitu. & l. 2. C. eodem. ut hæc habentur per Barto. in d. l. 1. §. huius autem. in ulti. q. ff. uti poſſid. ergo domini Canonici ex quo permiſerunt dictã do. Bernardinã deiici, & poſtea ſua quaſi poſſeſſione, & iure in loco prædicto uſi nõ fuerũt, dñr priuati ſua quaſi poſſeſſione, & conſequenter ꝯ dictũ Hieronymũ utili interdicto uti poſſidetis agere non potuerunt: & hæc confirmantur ex nota. per Bar. in d. l. 1. in princ. ff. de ui, & ui arma. cum ſimilibus. ubi ſi conductor, uel colonus fuerit de ſua poſſeſſione, uel quaſi deiectus, dominus ẽt vr̃ deiectus, & priuatus, & ideò ipſi dño dat̃ interdictũ unde ui, ergo in caſu noſtro canonicis nõ potuit interdictũ uti poſſidetis cõpetere. Quia reſpõdetur,
21 † omnia prẹdicta eſſe uera, & procedere, qñ expellẽs, ſeu impediens, ultra ꝙ colonũ expelleret, ſeu impediret, eẽt poſſeſſionẽ ingreſſus, ſeu poſſeſſione, uel quaſi uti cœpiſſet, patiente eo, qui iuris, ſeu iuriſdictionis proprietatem habebat, & ipſo uti iure ſuo negligẽte: & ita propriè loquitur Bar. in d. §. huius autem. in ult. q. Secus, ſi quis ſolum impediret, uel expelleret colonum, aut alium de poſſeſſione ad effectum ſolum, ut illum turbaret in poſſeſſione, uel quaſi, & non ut ipſe ingrederetur poſſeſſionẽ, uel quaſi, ſeu illa uteretur, ꝗa tũc ex hoc domin⁹, & ille, ꝗ poſſidebat, uel quaſi, nõ priuatur poſſeſſionẽ, & ideò is, cuius nomine poſſidebatur, poteſt interdicto uti poſſidetis agere. Hẹc expreſsè colliguntur ex nota. per Innoc. in c. querelã. de electio. dum loquitur de canonico, qui ab actu electionis per aliquem expellitur. & per Bart. in l. fina. ff. uti poſſid. in ult. colum. & per glo. in d. l. unica. C. uti poſſid. & in d. l. ſi duo. & optimè faciũt nota. per Bart. in d. l. inde. ff. de itin. actuq; priua. Sed in caſu noſtro Hieronymus expulit, & impediuit dominam Bernardinam cõductricem, & ſic colonum canonicorum, & ipſe poſtea non fuit uſus illa quaſi poſſeſſione iuris exigendi datium plateæ in dicto loco, ergo ex hoc domini canonici non poſſunt dici ſua quaſi poſſeſſione priuati, ſed potius in ea turbati, & propterea eis cõpetiit utile interdictum uti poſſidetis, argum. nota. per Bar. in d. l. inde. §. uti uideamus. & ad prædicta not. faciunt ea, q̃ ponit Bar. in d. l. 1. §. huius aũt. in 1. q. ff. uti poſſid. qui dicit, ꝙ quando poſſidens, uel quaſi per diffamationem, aut factũ aliquod impeditur uti cõmodo ſuẹ poſſeſſionis, uel quaſi, ut ꝗa nõ reperiat laboratores, ſeu colonos, uel aliter fructus, ſeu redditus iuriſdictionis ſuæ recolligere, & percipere impediat̃, ei tũc cõpetit interdictũ uti poſſidetis, ergo ex hoc poſſeſſor uel quaſi nõ dr̃ ſua poſſeſſione priuari ꝑ iã dicta quæ omnia in præſeſiti cauſa dominorum Canonicorum de iure magis eſſe exiſtimaui. Laus Deo.

S V M M Æ.

1 *Poſſeſſorium recuperandæ etiam pro recuperanda quaſi poßeſsione incorporalium competit.*

2 *Remedium, ſiue poſſeſſorium. c. reintegranda. 3. q. 1. competit non ſolum eiecto, & ſpoliato, ſed etiam hæredibus ſuis.*

3 *Interdictũ unde ui eſt odioſũ, & reſtrĩgibile, & ad hæredes trãſit.*

4 *Remediũ recuperãdæ. d. c. reintegrãda. eſt gñalis, & fauorabilius, ac in fauore aĩæ fundatũ, & propterea magis latè interp̃tãdũ.*

5 *Et eſt ceſſibile, & propterea ad hæredes tranſmisſibile.*

6 *Tranſmisſibile eſt id, quod eſt ceſsibile.*

7 *Remediũ recuperãdæ. d. c. reintegr. ẽt ſingulari ſucceſſori cõpetit.*

8 *Et datur hæredi, & ſingulari ſucceßori nõ ſolũ actiuè, ſed ẽt paſſiuè; Et quibus, & contra quos detur.*

9 *Et non ſolum datur pro rebus eccleſiaſticis, ſed etiã prorecuperãda poſſesſione rerum prophanarum, & laicorum, uſque ad nu. 14.*

10 *Et emanauit fauore animæ rationæ peccati euitandi.*

11 *Diſpoſitio reſpiciens animam, eiuſq; fauorẽ etiam laicos ligat, & inter illos ſeruanda eſt.*

12 *Cauſa recuperandæ poßesſionis, uel quaſi bonorum, & iuriũ etiã eccleſiaſticorum cenſetur temporalis, & prophana, non autem eccleſiaſtica, nec ſpiritualis & ꝑ iudicẽ ẽt ſecularẽ cognoſci põt*

13 *Poſſeſſorium rei etiam eccleſiaſticẹ non eſt quid ſpirituale, ſed temporale.*

14 *Petitorium eſſe ſpirituale, & eccleſiaſticum, & poſſeſſorium eße temporale reſpectu eiuſdem rei non eſt inconueniens.*

15 *Poßeſſorium, ſiue petitorium nõ datur contra habentem cauſam à principe pro re, quam princeps posſidens, & ſuam eſſe putãs illi conceſsit, ſeu donauit.*

16 *Diſpoſitio l. omnes. & l. bene à Zenone. C. de quadrien. præſcript. quando locum ſibi uendicet, & quando non.*

17 *Et de iure canonico etiam locum habet inter laicos cauſam à principe habentes.*

18 *Princeps, ſeu fiſcus rem, quam donauit, poſſediſſe etiam cum bona fide prẹſumitur, quando donatarius eſt in illius poſſeſsione.*

19 *Princeps quòd ſine cauſa aliquem ſuo iure priuare non posſit, & conceſsio ab eo facta ſine præiudicio iuris alterius intelligatur, limitatur, & declaratur.*

20 *Poſſeſſorio reſtituendẹ non agitur contra eum, qui iudicis, & ſuperioris auctoritate poſſeſsionẽ habuit; et multo magis, ſi auctoritate Papẹ n. 22. & quid ſi auctoritas ſuperioris nõ legitimè, ſed ſcienter fuit interpoſita nume. 23.*

21 *Iudex violentiam facere nõ videtur, & pro facto ſuo prẹſumitur, niſi de dolo argui posſit.*

24 *Iuriſdictio ſi pluribus competat, quomodo illis, uel eorum alteri poſſeſſorium ad eam recuperandam competere poſsit.*

25 *Spolij uitiũ purgatur ex reuerſione rei ſine uitio ad dominum, qui fuerat ſua poſſeſsione ſpoliatus, uel ad ſuos hẹredes, & nu. 27.*

26 *Poßeſſoriũ reſtituendẹ. c. reintegr. 3. q. 1. ad quid fuerit inuentũ.*

28 *Iuriſdictio pluribus competens, qua ipſi prius ſpoliati fuerunt, ſi ab uno ex eis fuerit in totum aliquo modo recuperata, uel illa ad eũ ex beneficio principis ſit reuerſa, an alij cõtra ipsũ tanquã occupantem totam iuriſdistionem, & illius quaſi poßeſsionem reſpectu partium ſuarum poßeßorio reſtitutorio agere poſsint.*

29 *In indiuiduis, & in iuriſdictione melior eſt conditio præoccupantis, & præocupando quis non dicitur ſpoliare.*

30 *Domum comunem pro indiuiſo cum alijs habens poteſt illã totam habitare, & illa tota uti, nec penſionẽ cẹteris ſoluere tenetur.*

31 *Poſſeſſorio reſtitutorio. c. reintegranda. 3. q. 1. contra titulo poſſidentem agens quid articulare, & probare debeat.*

32 *In interdicto unde ui quid ad uictoriã obtinendam ſit probandũ;*

33 *Et contra quem illud detur.*

34 *Poßeſſorium reſtitutorium. c. ſẹpe. de reſtitu. ſpoliato. quando, & contra quem detur, & quid in eo ſit probandum, & quomodo ab interdicto unde ui differat.*

35 *Remedium. c. reintegranda. 3. q. 1. eſt generalius, & pinguius, quam ſint alia poſſeßoria recuperandæ.*

36 *Nec datur contra poſsidentem cum titulo, & bona fide, qui cauſam ab actore non vitioſo habuit.*